

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

Nincs katona,

mert aki volna, a ki alkalmassá bevélnék, az Amerikába szökik a nyomorúság elől. A ki itt marad, az görbe, elsanyarodott, beteges, hogy még a sorozó-orvosoknak is meg kell esni a szivüknek rajta.

Emelni akarják az ujoncjutalékot. Hogy emeljék-e, közjogi és politikai okokból mérlegelik és iontolják. Arra azonban senki sem gondol, vajjon lehet-e emelni?

Talán nem mernek gondolni rá. A hadsereg hivatalos statisztikája szerint 1870 óta a sorozásra jelentkező hadköteles legények egészségi állapota egyre rosszabb. Egyre kevesebb válik be belőlük. Ugy, hogy az utóbbi években a sorozóbizottságok már csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudják kihozni a jelentkező sílány anyagból az ujoncállományt.

Ehhez járul még, hogy egyre növekszik az amerikai kivándorlás. A ki fiatal, a kinek a karja erős és a szervezete egészséges, az elmegy kenyeret keresni a tengeren túlra. Amerika mind elviszi a legények elejét, itthon csak a nyomorultak maradnak. Az ország legtöbb vármegyéjében, a hadköteleseknek csak egy része jelentkezik, hol fele, hol harmada, hol kétharmada.

A ki pedig jelentkezik, az görhes, elkényszeredett, rosszul táplált, beteg, tüdőveszes, görvélykóros, úgy hogy ugyancsak föl a feje a sorozóbizottságoknak, a míg ebből a lehetetlenül nyomorúságos emberanyagból kiválogathatja a legkevesebbé betegeket.

Az országos nyomorúság immár tűrhetetlen mértéket öltött. Az a nép, amely a világ legjobb buzakenyerét termeszti, alig harminc százalék buzakenyeret eszik és a földön, a hol a legkövérebb göbölők legelnek, jóformán sohasem esznek hust.

Ennek az állapotnak arra kellett vezetnie, hogy a nép elnyomorodjék és a katonai szolgálatra alkalmatlanná váljék. A rablógazdálkodók és könnyelműek kezében van az ország földjének harmada, nagybirtok gyanánt és a földművelő ország lakosainak fele föld nélkül lézeng. A mesterséges élelmiszerdrágitás kiéhezteti a népet.

Azt hisszük, itt a pillanat, itt vannak az évek, a mikor ez állapotnak változnia kell, különben elpusztul az ország és vele leromlik a monarchia is.

Dolgoznak a főrendek.

A főrendiház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, aug. 4.

Ritka látványosság készül: dolgozik a főrendiház. Ezenként csak nagyon ritkán enged meg magának ezt a passziót. A boltíves, gyönyörű terem olyan, mint a régi olasz templomok, melyekbe csak az idegen jár a látványosság kedvéért.

Ma tíz törvényjavaslat tárgyalására ült össze a méltóságos ház. Az elnökség aggodalma nélkül tűz ki ilyen óriási anyagot, nagyon jól tudja, hogy a született törvényhozók csak a fejüket bólintgatják, de beszélni nem igen szeretnek.

Ilyenkor látszik csak igazán, hogy micsoda fölösleges egy testület ez!

Alig gyűl össze harminc-negyven ember. Egy-két főpap, egy két ősmágnás, a többi polgári főrend, kinevezett, a kit itt befogadnak ugyan, de a kit mégse tekintenek egyenrangúnak. Ide be kell születnie annak, a ki lenni akar valaki...

A karzatok tátonganak az ürességtől. Ki kíváncsi a főrendekre? A miniszterek kötelességszerűen eljönnek, de ők is csak amolyan játéknak tekintik az egész históriát,

a melyen át kell esni valahogy.

Mikor az elnök ősz feje feltűnt az emelvényen, nincs harminc főrend a teremben. Néma csönd van. Az elnök gépiesen megteszi előterjesztéseit, a jegyzők sorra lemorzsolják a javaslatokat, az öreg urak pedig talán oda se hallgatnak. Csendeszen szenderegnek.

Széchenyi Sándor indítványozta, hogy az „évszakra való tekintettel, és mert a bizottsági tárgyalás és a „mai közgyűlés közt“ még nem telt el három nap, mondják ki a sürgősséget. Persze kimondják és sürgősen le is tárgyalnak sorban mindent.

Elfogadták a feliratot, megszávták az indemnitást és az ujoncokat.

Az ujoncokról szóló javaslatnál herceg Windischgrätz Lajos szólalt fel és folyékonyan előadott beszédében Andrássy katonai politikája mellett foglalt állást.

Érdekes látvány volt. Egy Windischgrätz herceg a nemzeti követelések mellett! Mi történt?

A miniszter nem felelt, a jegyző pedig egyhaguan daralta tovább a javaslatokat.

A román kereskedelmi szerződésnél felszólt gróf Keglevich Gábor. A javaslatot elfogadta és kérte a földművelésügyi minisztert, hogy földművelésügyi politikájában a gazdasági egyesületeket nagyobb figyelmére méltassa.

Gróf Serényi Béla kijelentette, hogy a gazdasági egyesületeket figyelembe fogja venni, bár azok működése sok kívánnivalót hagy fenn. A javaslatot azután elfogadták.

A mai választások.

Express tudósítás.

— aug. 4.

Négy kerület választ ma képviselőt. Az iglói, a hol Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, a körmöcbányai, a hol gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter a pécsi és szabadbárándi, a hol gróf Zichy János kultuszminiszter mondottak le mandátumaikról.

A választások lefolyásáról következő távirataink számolnak be:

Körmöcbánya, augusztus 4.

A körmöcbányai kerület képviselőjévé reggel 4 órakor egyhan-

gulag Werner Gyulát választották meg.

Sopron, augusztus 4.

Miután a szabadbárándi kerületben csak a munkapárt állított jelöltet gróf Nitzky Pál személyében, a választási elnök reggel 9 órakor Nitzkyt egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentette ki.

Igló, aug. 4.

A választás reggel 9 órakor teljes rendben kezdődött. Bizonyosra vehető, hogy Minich Kálmán munkapárti győz Ritók János Kossuth párti ellen.

Pécs, aug. 4.

A választás reggel 9 kor kezdődött. Egry Béla pártönkivüli 48-as és Erreth János Kossuth párti között. Déli 12 órakor a szavazatok aránya ez volt:

Egry — — — 750
Erreth — — — 220

A főrendek felirata.

Nem ismer

általános választójogot.

Express tudósítás.

Budapest, aug. 4.

A főrendek feliratát ma tárgyalta a főrendiház. Alázatos, kenetteljes irat ez, mely híven követi a trónbeszéd menetét és csak a választóreform ügyében tér el annak kifejezéseitől. A főrendek természetesen itt is konzervatív álláspontra helyezkednek és a választóreformról ezeket mondják:

A kérdés nagy fontosságától teljesen áthatva, mi is abban a meggyőződésben vagyunk, hogy társadalmi viszonyainknak 1848-tól fogva történt gyökeres átalakulása miatt a választójog új szabályozását elodáznai nem lehet. Azonban Felsőged óhajának is megfelelőleg, a legnagyobb gondossággal fogjuk keresni a szabályozás azon módjait, a melyek, a mellett hogy az 1848. évi törvényeinkben lefektetett demokratikus elv fejlődése követelményeinek megfelelően, édes hazánk ezredéves hagyományaihoz és történelmi hivatásához híven, a magyar állam egységes nemzeti jellegét teljesen megővjék.

Az általános választójogot még nevében sem meri nevezni a főrendiház felirata.

— Visszatért szabadságáról.

Hubert Mihály dr. városi orvos visszatért szabadságáról és megkezdte működését.

Szomorú számok.

Pusztít a
tüdővész.

Makó, aug. 4.

Nem régen egy pesti tanár előadást tartott, a melyen a statisztikai hivatal adatai alapján kimutatta, hogy két esztendő előtt a szorosan vett Magyarországon (tehát Fiume, Horvátország és Szlavónia nélkül) 62,573 emberélet ragadtott el ismét a tüdővész egy esztendő alatt. Kimutatta azt is, hogy 26 ezerrel több volt a gümőkór áldozatainak száma egyetlen esztendőben, mint az összes többi fertőző betegsége együttvéve. Ha a számítását még tovább folytatjuk, úgy megtudjuk, hogy minden 10,000 élőlől 35 ember halt el gümőkórban hazánkban 1908-ban, tehát kétszer annyi, mint Poroszországban és Svájcban.

Törvényhatóságok szerint osztva fel a halálozások számát, kiderül, hogy 40 nek a területén súlyos gümőkór-halálozás történt. Magyarországi szempontból megnyugtató körülményképen kell kiemelnünk, hogy a csupa erős magyar lakosságú városokat a legenyhébben sújtotta a népnavalya.

Szomorú számok ezek, a melyek különösen ránk, alföldi lakosokra végtelenül szomorúak, mert a kimutatás most sem hallgatja el azon közismert tény, hogy a veszedelem legjobban a Tisza-Maros szögén pusztít. A mi vidékünk van legjobban fertőzve. A törvényhatóságok gümőkórhalálozását feltüntető adatok azt is elárulják, hogy minél több a hegyvidék egyes helyeken, annál kisebb a gümőkóros halandóság és viszont. Az erdőterület nagysága is jelentékeny szerepet visz a gümőkórhalálozásban. Minél több a fásított terület, annál kevesebb a halálozás.

Erdemes gondolkodni ezeknek a szomorú adatoknak nagy halmozásán. Erdemes pengetni a szomorú akkordokat, hogy észrevegyük, hogy éppen mi nem tesszünk semmit, a kik pedig a halál kapujában vagyunk. Erdemes beszélni erről különösen akkor, a midőn épséggel vádolni lehet azt a határtalan közönyt, a melyet az érdekelt körök tanúsítottak annak idején, mikor Makón egy évvel ezelőtt először felszínre került a tüdővészellenes mozgalom kérdése s tanusitanak ma is. Hát nem neveléses, hogy egy 36 ezer lakosságú városban csupán két ember hajlandó dolgozni a megindítandó mozgalom érdekében? Pedig így történt! Hát nem neveléses, hogy akkor, a midőn csak egy kérvényt kellene beadni a biztos állami támogatásért, nem akad, a ki a kérvényt megírja és beadja? Pedig így történt!

Sok minden más is fog még történni és még mindig nem lesz semmink. Addig bizonyára meg fogják győzni a földmivelésügyi minisztert, hogy Makón az erdőirtás szükséges, a városra *anyagilag* hasznos. Akkorra még azt is elhisztük, hogy nem is portengerben fürdünk, hanem valami isteni jószág nedűben, a mi csak jüvára lehet a tüdőknök. Addig minden bizonynyal meg fogják lepni Őfelségét valami nagy nemzeti ajándékkal születés napjára,

a mihez a pénzt majd fölünk kérik, de a köszönet azé a 2-3 nagyuré lesz, a ki a pénzt összehozza. Gondolunk tehát mindenre, tesszünk mindent, s a mellett vágjuk magunk alatt a fát.

Csak el ne késsenek az illetékes körök a felébredéssel!

(a+b.)

NAPI HIREK.

Közügyülés a városnál. Makó város képviselőtestülete hétfőn délelőtt tartja meg *Gera Sámuel* városi főjegyző elnöklése alatt augusztus havi rendes közgyűlést.

Az ujházszámok és a helyesírás. Mindenesetre érdekes jelenség, hogy nálunk szinte föltétlenül biztossággal következtetni lehet a munkáról arra, a ki azt elkövette. Így vagyunk az ujházszámokkal is. Azon a csekély hibán kívül, hogy nagyrésztől a nyári meleg már lecsalta a festéket, az a hibája is megvan ezeknek az alkotásoknak, hogy helyesírás hibákban leledzenek. Akárcsak az, a ki a „haladás” jegyében tervezte őket. Pl. a nagy törökverő Hunyadit (bizonyára a keserűvíz termelés közül szerzett érdemeiért megnevezett) mernő ki hivatal s nagypiszilont nyomott oda az *i* helyett s így lett a demokratikus Hunyad-utcaból Hunyady-utca. De a még demokratikusabb alapokon álló Honvéd is kapott valamit, mert a Rákosa vezető *rákosi utca* odaajándékozta (bizonyára politikai érdemei jutalmazásául) a főkapitánynak, a miért is annak neve *Rákosa-utca* „magyarosított.” Így magyarosított meg a Jósika-utca is, mert azt hihette a főmérnök, hogy azt valamelyik kis Józsirol keresztelték el, miért is az utcajelző táblát „Jósika-utca” felirattal láttatta el. Lelke rajta.

Tanácsülés. Makó város tanácsa holnap, pénteken délelőtt tartja meg rendes heti ülését, melyen a tanácsülés tárgyait kívül a hétfői közgyűlés tárgyait is előkészítik.

Állatbetegségek megakályozása. A földmivelésügyi miniszteriumhoz évenként beterjesztett statisztikai adatokból a miniszterium kétségtelenül megállapította, hogy a legtöbb betegség külföldről hurcolódik be hazánkba. A földmivelési miniszter ezért körrendeletben hívta fel az illetékes hatóságokat, különösen a határvárosokat, hogy a külföldről érkezett állatokat szigorúan vizsgálják meg s ha gyanu is fér ahhoz, hogy a behozott állat beteg, azt el kell pusztítani, nehogy a betegséget tovább hurcolja. Ezzel az intézkedéssel Ausztria akarja a kést Szerbia nyakán tartani, hogyha a vámszerződés meg is lesz, de az osztráknak nem tetszik, a betegség címén mindig visszatarthatja a jószág-behozatalt.

Korai ős lesz. Egyes tünetek arra engednek következtetni, hogy az idén korán beáll az ős. A parkokban s az utcán már sárgulnak és leperregnek a falevelek, a fecskék is nagy csoportokban rajzanak esténként és éjszakánként átvonuló vándormadarak hangját hallani. Ez mind a korán beálló ős jele, melyet úgy látszik szokatlanul erős és hosszú tél fog követni a Halley

üstökös által előidéztet légyváltások jóvoltából.

Rendelet a cséplőtulajdonosoknak. Csanádvármegye alispánja ma szigorú rendeletet adott ki, hogy a cséplőgéptulajdonosok elkerülendő a cséplés alkalmával oly gyakori szerencsétlenségeket, a gép étetésénél kizárólag férfi munkásokat alkalmazzanak. Meghagyja továbbá a rendelet azt is, hogy a cséplőgéptulajdonosok kötelesek kellő mennyiségű orvosi kötszert és fertőtlenítő anyagot tartani.

Pályázó a Justh alapítvány kamataira. A Justh fele régi alapítvány kamatainak elnyerése iránt ma délelőtt *Tamás János* fa- és fémipariskolai tanuló adta be pályázati kérvényét.

Egy irnok kérelme. *Bakos József*, mint irnok van alkalmazva a város rendőrkapitányi hivatalánál, hol rendes teendőin kívül a végrehajtási teendőket is ellátja. *Bakos* már a múlt évben kérelmezte a város képviselő testületétől az irnoki és a végrehajtói díjazás közti különbözetnek, 200 koronának kiutalványozását. A képviselő testület azonban *Bakost* elutasította kérelmével. Ma aztán *Bakos* ismételve megújította kérelmét, melyet a hétfői közgyűlésen tárgyal a város képviselőtestülete.

Tolvaj cselédek. *Virrasztó István* és *Petrik György* cselédek kik *Tóth János* apácai gazdálkodónál voltak alkalmazásban, tegnap munkaközben ráakadtak gazdájuk mellényére és annak zsebéből 100 koronát elloptak és a lopott összeggel elszöktek. Nem sokáig örültek azonban a lopott pénznek, mert *Tóth* teljelentette őket, mire a rendőrség elfogta a két tolvajt és vallatára fogta. Kezdetben ugyan mindketten konokul tagadtak, de később töredelmesen bevallottak mindent. Mindkettő ellen megindították a bünyenyítő eljárást.

Apa és fia. *Tokai* és hasonló nevű fia negymajláthi lakosok soha sem éltek egymással legnagyobb egyetértésben. A civakodás napirenden volt náluk. Tegnap délután az öreg *Tokai* a lovakat hajtotta ki legelni. A fiu ugylátszik, hogy valahová akart menni a lovakkal, mert e miatt összeveszett apjával. A szóváltás azonban most tetlegességgé fajult, mikor a fiu úgy elverte apját, hogy legalább három hétig fogja nyomni az ágyat. A gonosz indulatu fiu ellen feljelentést tettek az ügyészségnél.

Tüzek a vidéken. Az elmult éjjel a vármegye több községének határában volt tűz, mely elhamvasztotta a termést. Így Magyarbányhegyesen *Osvald* Mátyás kárára elégett 112 kereszt buza, *Kovács Pál* és *Kovács Bélának* 410 kereszt búzája. Ez a tűz *Kovács Ferenc* fűtő gondatlansága folytán keletkezett, ki a gépből kikerülő paraszt nem oltotta el és erről tüzet fogott a termés.

Lopás. *Friedmann János* battonyai kereskedőtől *Pólos János* nevű segédje cipőt és egy öltözet ruhát lopott el és meglepelt. Mikor éppen a vasuton akart elutazni, elcsípték és lopás miatt indították meg ellene az eljárást.

A rossz szomszéd. *Mészáros Erzsébet* csanádpalotai asz-

zony még a tavasz folyamán elment Szolnokmegyébe téglatverni. Távollétében lakásának őrzését *Bóbis Rozália* szomszéd asszonyára bízta, ki az őrzés helyett feltörte *Mészáros Erzsébet* lakását és ellopta az összes ágyneműket. Mikor a csendőrség rányomozni kezdett, a bűnös asszony elakarta égetni a lopott holmikat, de rajta csípték. Most pedig megindították ellene az eljárást.

Anyakönyvi hírek. *Házasságra jelentkeztek:* Elek Sándor ref. lelkész Borza Máriaival. — *Elhaltak:* Lőrincz István 2 hónapos, Tóth Jolán 10 hónapos, Nacsá Ágnes 33 éves.

Szép bajusz nyertető a *Lukács féle „Glória bajuszpedró”* által mely az eddigi bajuszpedróket minden tekintetben felülmúlja. A bajuszt neveli, ápolja szépen tartja ugyanígy, hogy rövid idő alatt az egész országban közkedvelt is lett. Kapható fehér, barna, fekete színben 30 és 20 filléres dobozokban. Készül Makón az aradi-utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyan ott a gyógyszerárban kapható.

Fegyverek a spanyol kolostorokban.

Madrid, aug. 4.

Taravagában a Jézus szíve kolostorban egy szerzetes vigyázatlanságból rálőtt a priorra és őt súlyosan megsebesítette. E hír nagy feltűnést kelt, mert azt bizonyítja, hogy a kolostorok tilalom dacára el vannak látva fegyverekkel.

Madrid, augusztus 4.

A belügyminiszter betöltötte a vasárnapra tervezett bilbaói klerikális tüntetést. A klerikálisok elhatározták, hogy különvonalokon Madridba mennek és engedélyt kérnek a kormánytól, hogy ott tarthassák meg a tüntető felvonulást. A kormány ma fog határozni a kérelem felett. A döntés elé nagy izgalommal néznek.

Barcelona, augusztus 4.

Délután négy órakor a Svájci kávéház előtt tengerészek egy tizenöt centiméter átmérőjű bombát találtak, melyhez elektromos drót volt erősítve. A bomba kitűnő szerkezetű.

Ferrer az iparkiállításon.

Prága, aug. 4.

Neudakkában ma nyílik meg a cseh ipar kiállítása. A minap a nyomdai kiállítás rendezésekor megjelentek a cseh szabadgondolkodó nyomdászok és többek közt *Ferrerportrékat* és antiklerikális tárgyú képeslevelezőlapokat adtak át a kiállítás rendezőseinek. Tegnap megjelent a politikai hatóság a kiállításon s szemlét tartott a tárgyak fölött. A hatóság emberei elszőnyedtek, mikor a Ferrer-képeket és képeslapokat meglátták és azonnal felszólították a rendezőseket, hogy ezeket a dolgokat távolítsák el a faikáról.

A kiállítás vezetősége megtárgyalta ezt a kivánságot, mire a hatóság úgy állott bosszút, hogy sürgősen felírt a tartományi főnökséghez, hogy a kiállítás 2000 korona szubvencióját szállítsák le 400 koronára. *A tartományi főnökség így intézkedett.*

Hullámsir titka.

Öngyilkos leány.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, aug. 4.

Lapunk szerdai számában megírtuk, hogy a hajnali órákban a marosi hídfőhöz közel a lapokrol egy nő dobta magát öngyilkossági szándékkal a Marosba és a lápon hatrahagyott egy barna berliner kendőt, egy pár jól kitaposott fekete bársony papucsot és három darab Schildkröt fésűt.

A szerencsétlen öngyilkos azért hagyta mindezeket a tárgyakat a lapon, hogy legyen ami jelezze az arra haladóknak, miszerint ott egy nő dobta el magától önként az életet.

Előző közleményünkben nem tudtuk a hullámsir titokzosságánál fogva megmondani, nem fogjak-e pár nap alatt árvákká lett gyermekek, özvegygyé lett férj, vagy gondos szülők siratni az öngyilkosban hozzátartozókat.

Még mielőtt a hullámsir felfedte titkát, a viláosság szomorú ténye elvetett a hullámsirhoz és megnevezte halottját.

A hírlap utján egy gyermekét rajongóan szerető édes anyja lett figyelmesé csak egy nappal előbb eltávozott viruló, szép leányára. Megjelent a rendőrkapitányi hivatalnál, hol egy fogásra volt téve leányának barna berliner kendője.

Az anyja már a rendőrkapitányi hivatal lépcsőjén balsejtelmekkel teli szívvel haladt fel, mintha előérzete sugta volna, hogy elvesztette egyetlen gyermekét. Amint megpillantotta a fogáson gazdátlanul aláfüggő kendőt, szivetrázó sikoltásban tört ki.

— Ez az én Etelkám kendője.

A szerencsétlen édes anyát alig lehetett a rendőrkapitányi hivatalnál csillapítani. Irtózatos fájdalomában a Marosra akart rohanni leánya keresésére. Majd zokogástól alig érthető hangon mondta el a szerencsétlen anyja, kinek neve özvegy Széll Sándorné, hogy kedden délelőtt egy váltóval küldte ki leányát bátyjának Rákoson levő tanyájára.

Mikor beesteledett, leánya nem jött haza, de ebben az anyja nem talált semmi különösöt, mert hiszen máskor is megtörtént már, hogy leánya bátyja tanyáján maradt.

Széljnő így folytatja tovább beszédét, hogy éjjel felé egy szomszéd asszony zörgetett ablakán és szemrehányást tett neki, hogy miért nem vigyáz jobban leányára, ki éjjel az utcán csavarog.

Széll Sándorné nem sokat törődött annak beszédével, mert tudta, hogy az minden ok nélkül féltékenykedett férjét illetőleg a szép leányra. Mikor az asszony eltávozott valami neszt hallott Széllné, ezért kinyitotta lakása aj-

taját, melynek küszöbén megtárlalta a testvére által aláírt váltót. Ekkor jött annak tudatára, hogy leánya itthon van, de hasztalan kereste őt. Azután pedig mit sem adva a féltékenykedő szomszéd asszony szavára, visszafeküdt ágyába, bár aludni nem tudott. Különösen bántotta őt az, hogy annak szavaiból azt vette ki, miszerint ez hazafelé jövet reá lesett lányára és féltékenységi rohamában durván megtámadta.

Az érzékeny, becsületes Jelkü leányt az igazságtalan és durva támadás birta rá arra, hogy öngyilkos legyen. Egész éjjel a halál rémitő gondolatával ódönghetett a városban, mert borzalmas tettet, mint ezt megírtuk, a hajnali órákban hajtotta végre.

A Maros hullámai ma délelőtt egy fiatal lányak hulláját dobták ki a partra, akiben Széll Sándorné valóban felismerte egyetlen gyermekét.

Mint hogy a rendőrkapitányi hivatal a szomorú esetben bűncselekmény fennforgását nem látta, a szerencsétlen leány eltemetéséhez megadta az engedélyt.

Szerkesztői üzenet.

Hivatalnok. Makó Ön panaszkodik, hogy hivatali főnöke soha sem fogadja köszöntését, pedig Ön köszönti őt valahányszor megjelenik vagy távozik hivatalából. Természetesnek találjuk, hogy ez bántja Önt, de tanácsot még sem adhatunk ebben az ügyben Önnek. Azt nem akarjuk ugyanis tanácsolni, hogy kövesse hivatali főnökét, mert mi és különben minden intelligens ember azt tartja, hogy *köszönni illik, fogadni pedig kötelesség.* Már pedig ha most Ön beszűntetné a köszönést, éppen olyan durva, nevetlen embernek tüntetné fel magát, mint főnöke. Hiszen nála nem tudjuk ezt másnak minősíteni, mint a műveltség hiányának és nem gőgnének, mert hiszen a lelkiileg művelt ember nem büszke, még akkor sem, ha a Szent Péter trónusán ül is. Ami pedig főnökének ingerlékenységét és idegességét illeti, ezt a modern kor nyavalyájának tudjuk be. Egyuttal jelezzük, hogy az ideges durvaságot nagyon mérsékli a művelt lélek, mert a kellő intelligenciával rendelkező emberről senki sem tudja, hogy ideges.

Panaszkodónak. Nagylak. Uraságod nejenek szeszélyességéről panaszkodik és tanácsot kér tőlünk, hogy mitevő legyen? Megvalljuk, hogy házas társak között felmerült lelki differenciák megszüntetésére nem szívesen adunk tanácsot, mert ilyen ügyekben megvalljuk őszintén, hogy nem szívesen tanácsolunk. Azt azonban elmerjük mondani, hogy okos férj mérsékelni tudja felesége szeszélyét. Azt is írja Uraságod, hogy felesége szeszélye „néha csaknem az örvönögésbe megy át.” Ezt már mi is bajnak, nem, többnek: *betegségnek* tartjuk. És orvosok nem vagyunk. Mint hogy önmaga állítja, hogy ilyenkor nem ér nála sem szép szóval, sem komolylyal semmit, azért ajánljuk, hogy vigye feleségét valamelyik nevesebb ideggyógyászhoz, ki mindkettőjük meghallgatása után jobb tanácsot tud adni, mint mi.

Nyilttér.*

KATONA IMRE
szerkesztőnek

MAKÓ.

A „Makói Ujság” augusztus hó 4-ik, 188. számában megjelent isméteit sértegetésre és valótlanságokra csak annyi válaszom van, hogy az ügyet megtorlás, illetve elégtétel vevés végett a sajtóbiróság elébe viszem.

Makó, 1910. aug. 4.

Végh Pál
pénzügyi titkár.

Dr. Daróczy Mátyás ügyvédi irodáját

Makón, Hunyadi-utca 5. sz.
— alatt megnyitotta. —

* E rovat alatti közleményért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Közgazdaság.

Gabonaárak.

Mai árak helyben:

Buza	— — —	8.40—8.50
Tengeri	— — —	5.60—5.70
Árpa	— — —	5.30—5.40
Zab	— — —	6.50—6.70

Árak 50 kilogrammonként koronára értékben.

Hagymaárak:

Vereshagyma	4.—	korona.
Foghagyma I.	rendű 18—20 K.	
II.	14—17 K.	
Az árak száz kilogrammonként értendők.		

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.
Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irtá: egy volt 48-as honvédtűsér.

(41)

Két menyegző.

Gyorsan targonczájára tette Etelkát és sietett véle a közeli szefény kis házába, hogy ha még lehet, adja meg az első segedelmet az elalétnak, hátha még az életét vissza nyerhetné?

Ádám bácsi felesége Erzsini, a ki ugyis gyógyításairól és ápolásairól volt nevezetes, ugyancsak hozzálátott betegének élesztgetéséhez.

Levetkőztette, tiszta fehér ágyába fektette betegét, csak

friss vizet használt az élesztgetéshez úgy, mint a seb kimosásához, még pedig nagy sikerrel, mert mire Ádám bácsi az egész estig folytatótt borzasztó munkájáról, a behantolásáról és a sebesülteknek összehordásáról hazakerkezett, Etelka már az életnek visszavolt adva Erzsini néni fáradhatlan ápolása után csendesen aludt.

Az öreg Ádám bácsi csak este mondhatta el feleségének, hol és mily körülmények között találta a csata helyén alvó védencünket.

XXIV.

Augusztus 2. után, ugyanazon hó 13-án már bekövetkezett a világsi fegyverletétel; utána pedig rendre a kisebb-nagyobb csapatok adták meg magukat, míg legutoljára Komárom is kapitulált. A mi pedig ezután következett, azzal jobb ha nem is foglalkozunk. Kiszenvetünk. Kibé,ültünk. Fátyol a multakra.

XXV.

A forradalom fürgetege idejében mindenféle lépéseket tett Géza, hogy megtudja, hol és merre jár felesége. De semmi bizonyos nyomhoz nem jutott, lévén már akkor az egész magyar ügy veszendőben. Lótás-futás, iránytalan kapkodás jellemezte az akkori helyzetet.

De mihelyt lecsillapult az ország zaja, 1849. október havában már megmozdított minden követ, hogy kis árvájának visszahozhassa az eltévelyedett anyát, mert a kis Etelka igazán árvává lett.

(Folytatjuk.)

A Lakatos-féle házban a Szegedi és Páva utcák sarkán egy tágas

üzlet helyiség

s a hozzá tartozó

kétszobás lakás

a megfelelő mellék-

helyiségekkel együtt

azonnal kiadó.

Értekezni lehet

Lakaios Pállal.

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, koci és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormentesítő **olaj.**

Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzín, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettésű **meszelők, kefék, ecsetek** — **dus** — választékban.

Fegyverjavító műhely Makó.
000 Szent-István tér. 000

Műhelyemben gyárilag végzek fegyverek javítását és átalakítását, fegyvercsövek barnítását vagy feketítését; új fegyveragyakat. Bármily javítások pontosan lesznek műhelyemben elkészítve.

Ugyanott ügyes fiuk **TANONCUL** felvételnek.

Tisztelettel:

Halász Károly
fegyverműves.

A Kossuth-utcában a Szlovencsák féle házban **több lakás és két üzlethelyiség,** valamint **műhelynek alkalmas pincehelyiségek** f. évi augusztus 1-ére **olcsón kiadók.** Ertekezni lehet **Dr. Dózsa Simon** ügyvédi irodájában.

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Dessewffy-téren Martonosi gyümölcskereskedő házában, ludpiaccal szemben

fűszer-, liszt- és terményüzletet

nyitottam. — Állandóan raktáron tartok legjobb minőségű fűszerárakat, kenyér-liszteket, melyeket legolcsóbb árakért árusítok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam 000 000 000 tisztelettel:

OLASZ GÉZA

Ha ÖSZÜL a haja
00 Lukács-féle 00
Hajregenerátort
használja.

Teljesen ártalmatlan szer, mely rövid használat után vissza adja az őszhajnak eredeti színét, fiatalkori szépségét, rugékonyságát. Sem kezét, sem ruhát nem piszkít. Használati utasítás minden üvegen.

Kapható **egyedül**
Lukács Ferenc
Mégváltó gyógyszerárában Aradi-u.

Lapkihordók felvételnek a
MAKÓI Független Ujság.
kiadóhivatalában

Ügyes, megbízható és szorgalmas **két fiú tanoncnak**
azonnal felvételik
Kapusi Mihály
liszt- és fűszerárúkereskedésében. — Megyeház-utca.

Olcsó bevásárlási forrás.

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy egy nagyobb üzletfelosztásnál jutányos árért átvett divatos **rőfös árúkat** u. m. selyem, szövet, vászon, kanavász, festőkarton stb. nagyon **jutányos árért árusítom.**

Sok mindenféle **maradék félárban.**
00 Szíves látogatásokat kér 00

Tamás Mihály
rőfös divatkereskedő.
Üzlete: LUD piac.

Pontos, szolid és azonnali kiszolgálás.
Készpénzért veszünk és adunk, hogy olcsóért árulhasunk. Min ták kívánatra azonnal küldetnek.

Árlejtési hirdetmény.

Az apátfalvai községi iskolaépületeken eszközrendő javítások keresztülvitele tárgyában **1. hó 7-én** vagyis **vasárnap délután 3 órakor**

árlejtés
fog tartatni.

Körülbelül ezer koronára rugó költségvetés a községi előljárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kardos Nőe
iskolaszéki elnök.

Legolcsóbban
a legjobb **vas- és fűszerárúkat**
Kolozsy Károly

„Üstököshöz“ címzett üzletében szerezheti meg.

Hirdetés!
Néhai Reiner Izsó féle házban **egy 3szobából** és **melék helyiségekből** álló lakás **olcsón és azonnal kiadó.** Ertekezni lehet **Dr. Dózsa Simon** ügyvéd irodájában.

Tisztelettel tudatom a mélyen tisztelt közönséggel, hogy a **patlai útfélen levő** **ujomnan épült vendéglőmben** **folyó hó 7-én** egy fuvós és vonos zenekar közreműködése mellett az árva gyermekek segélyezésére 000 0000 0000

tánccal egybeköttöt felszentelési
ünnepélyt

rendezek, melyre a nagyérdemű közönséget ez uton hívom meg.

Belépti díj: férfiak 30 krajczár. Nők nem fizetnek. A mulatság kezdete délután 2 órakor, s vége virradatkor. *Élelekről és italokról gondoskodva.*

Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Tisztelettel

Mózes Mihály
vendéglős.

Két jó magaviseletű **fiú, lakatos tanoncnak**

azonnal felvételik.
Papp Gyula
lakatos és mérlegkészítőnél. Makó, Héderváry-utca 6. sz.

ELADÓ
egy jókarban levő **pálinka főző**
kazán.

Megtekinthető:
özv. **Palik Antalné**nál
Héderváry-utca 16. szám alatt.